Ն° 8000 1911 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 7-20 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ 7 ՔԵԱՆՈՒՆԸ ԷՎՎԷԼ 1327 27 ՆԱԻ ՍԷՆԷ

ՍԱՀԻՊՐ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԻՒՏԻՊԻ
ՅԱՎԼԻԼ ՎԷՐԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւհասիպի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Թարիխի թէհսիսի 1877

ՊԱՏՊՐ ԱԼԻ ԴԱՐԾԸՊԸ
Ն. 49

Կազէթայս այիս մէվաsss հագգրնտա սահիպի իմթիյազա միւռանսաթ օլընը։ Մագպուզլար սահիպի իմթիյազնե իմ-զաստնը վէ իտարէհանէնին մէսհուրը մախ-սուսընը շամի օլմալը տր։ Տէրճ օլընմայան էվրազ իտտէ օլընմազ։ Իլանաթ հրայիթի միւքէտիի իլէ ճէտր օլունուր։

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيوملك
مؤسسى ديكران جيوملك (١٢٩٣)

DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-propriétaire :
AGOP DJIVÉLÉGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐԱ

ԱՊՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐՊ ԲԷՇԻՆ (ՄԷՃ. 20

Սթանպոլ վէ Թաւրա, սահմէնիի 130 դրշ.
» » » 6 այլրդը 70 »
» » » 3 այլրդը 40 »
Մէֆալիքի էճնէպիյի սահմէնիի 32 դրշ.
» » » 6 այլրդը 17 »
» » » 3 այլրդը 10 »

ՕԹՈՒԶ ՍԷՆԷԼԻՔ ՀԱՅԱԹԸ ՄԱԼԻՒԷ

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՆԵՆ ԱՈՆ ԲԱԲՕՐԸ ՄԻՒՆԱՍԻՊԷԹԻԷ ՊԱԶԸ ՄԱԼԻՄԱԹ

Մէմալիքի Օսմանլիյէտէ 1881 սէնէսինէ թէէսիս իտիլէն Տույունը Ուսմումիյէ Իտարէսի, 29ընտը սէնէի ամբրիյէ (326) բաբօրընը պու քէրրէ հէր իտէրէք, ՕԹՈՒԶՆՃԸ սէնէի ֆասվսէմէ բա էնսաազը տուխում օլմը ապը։

Մէզքիւր բաբօրա նէզարէն՝ Տույունը Ուսումիյէնէն սէնէի մէզքիւրէ զարֆընտա վուգու պուլան վարիտաթը 4,779,748 լիրա 74 ղրշ.ա պալիղ օլմը տրը քի, սապզդ սէնէյէ նիսպէթէ, 238,922 լիրա 54 ղրշ., եանի 100է 5,26 նիսպէթինէ ֆազլա զուհուր իթմիշ տիր։

Վարիտաթը մէզքիւրէ միանընտա 100է 3 կէօմրիւք զամմը բուսումը 1,103,298 լիրա 59 ղրշ. Թուիթմը ապը քի, սէնէի սապզդայտ նիսպէթէն պունտա տախի 6)125 լիրա 88 ղրշ. ֆազլա վար ապը։

Տույունը Ուսումիյէ իտարէի թարաֆընտան ճիպայէթ օլընան բուսումաթը մալիմէտէն Թուզ բէսմինէ 9716 լիրա 38 ղրշ. Թամկա բէսմինէ 4533)4 լիրա 98 ղրշ. վէ մուսաքիրաթ բուսումընտա 28121լիրա 29ղրշ. եանի մէզքիւր 3գալէմէ 83142 լիրա 65 ղրշ. ֆազլա զուհուր իթմիշ իսէ տէ, պիլաքս հարիր բուսումընտա 40195 լիրա 3 ղրշ. սայը մուհիմէ 30291 լիրա 58 ղրշ. վէ ճէզայը նազտիսէ 136 լիրա 38 ղրուշ վէ հարբլաթը միւթէֆէրիքատա 310 լիրա 1) ղրուշ նէզտան զուհուր իթթիլինտէն, ֆազլայը մէզքիւրտէն թէնզիլ օլընուզգա, պու եիւզտէն ասլը ֆազլայը վարիտաթ 12239 լիրա 56 ղրուշա թէէսինի իթմիշ տիր։

Գէրչրբս ֆազլայը վարիտաթը եէրինէ 13000) վէ Պուլգարիսթան վիլայէթի միւթէտախիլէսինէ մուգապիլ 1000)) լիրա, Շարգի Ռումելի վիլայէթի եէրինէ 114019 լիրա 74 ղրուշ պէր մուճիպի բրօթոգոլ Մալիյէ Նէզարէթինտէն Տույունը Ուսումիյէյէ թէսվիյէ իտիլմիյի կիպի, թէնպէքի բուսումը մազթուազը օլան 50)00 լիրա տախի կէօմրիւք իւզէրինէ 2 զբէթ «էջք» իլէ թէէսիյէ օլընմը վէ Եուանիսթան, Սբրպիսթան վէ Գարատաղը Տույունը Ուսումիյէսէն հիսսէլէրինէ իսապէթ իսէն մէպալիղ հազրընտա Մէճլիսի Իտարէ վավիյէթի թասդիգիյէսինի մուհաֆազա իթմէքտէ պուլընմը։

Տույունը Ուսումիյէնին Մուհարրէմ գարարնամէսի մուճիպինճէ, սէնէ պէ սէնէ թուլ միւատէթտէն պէրու իքրազ վէ թէրաքիմ էթմէրտիյի իհթիաթ ազէսի ախիրէն իքի միլիոն լիրայը Օսմանլիյէ եանի հասսր ազամընա պալիղ օլընը ճիհէթէլէ, մէպալաղը մէզքիւրընն ֆայիզի սէնէվիսի օլան 80323 լիրա 32 ղրշ. իւք տէֆա օլարագ Տույունը Ուսումիյէ բաբօրընտա հիւքիւմէթ հիսապընա կէչիրիլմը։

Վարիտաթը մէզքիւրէնին նէրէլէրէ հար ու սարի էտիլէկէմէքտէ օլաբը նօգթասընա կէլինճէ՝ Տույունը Ուսումիյէ իտարէսի ամբրիսի պու կիւն սէնէվի 5 միլիոն լիրա բատտէսինտէ պիր վարիտաթա մալիքեանի, եալընզգ Տույունը Ուսումիյէ նին վարիտաթը սէնէվիյէսիԲրպիսթան, Եունանիսթան, Տանիմարքա միսիլու քիչիք հիւքիւմէթլէրին վարիտաթընա մուատիլ պուլընմագտա վէ մէմալիքի Օսմանիյէնին հէր պիր վիլայէթ, սանճագ վէ գազալարընտա 600ի միւթէճավուզ չիպէլէրի վէ 5000 սէնէ զիյատէ մէմուրիյնի օլաբը կիպի, սէվահիրտէ գաչագճընը մէնի իշիւն պիր տէ քիչիւք ֆիլօյա մալիտ տիր քի, հազիգաթէն «տէվլէթ իշինտէ տէվլէթ» իթլագ էտիլէպիլիր։

Սարֆիյաթընա կէլինտիքտէ՝ մէրքէզի իտարէ մէսարիֆաթընը թէէմինի վէ վիլայէթլէրտէ պուլընան մէմուրլարընը իտարէսի վէ սահիր պէն տիւրլիւ մէսարիֆաթընը թէսվիյէսի իշիւն սարֆ էտիլէն մէպալիղ 326տա 590751 լիրա 76 ղրշ.ա պալիղ օլմը տրը քի, սապզընտան 3342 լիրա 72 ղրշ. ֆազլա տր։ Մէսարիֆաթը մէզքիւրէսէն սրրի իտարէյէ այիտ գրամը վարիտաթն անճագ 100ա 7,49 նիսպէթինի թէշքիլ էթմէքտէ օլուպ, միւթէպագիսի մէսարիֆաթը սայրլանագ տէրէճէյի պուլաը։ Պու կիւն էն պէօյիւք ֆէնալլը պիրէ թարապլուսը Դարպ մուհարէպէսի, Մակեդոնիա մէսէլէսի, Իրան կիւրիւլիլէրի, Կերիտ իսթիւպաը իլէ օղրաշմաղա վազքթ պրոպագանդարատան կէլիյօր։ պու կիւն վաթանա կէլէն էն պէօյիւք ֆէնալըզը մէնպար մէպուսլըզ սըֆթարընն պախշ էթտիկի մուսաֆիյէթէ սըզընտրագ հէր տիւրլիւ մուզատտէս հըսսիյաթը ունութանլար տա, քէնտի թապիրլէրիյլէ «եաղը զույրուդ»լարը պրագմամագ իշիւն մէլքէթին պաշընա պէյա քէսիլէնլէր տիր։ Պու կիւն Իթալիանընը միլիոնլարտա լիրա սարֆ էտիլէր, վաթանա չու Մէճլիսը Մէպուսանընն եաբաբը ֆէնալրդատան պէօյիւք պիր ֆէնալզ եաբամազլար. Մակեդոնիատա իսթիլալ գօմիթէլէրի անճագ պիր գաչ չըմնարֆէրը պէրտավա լատպիլիր. հալ պու քի Մէճլիսը Մէպուսանատաքիլէրին գօյրզլարը պօմպալար վաթանը պէրտավա բատպիլմէք իսթիմալը մէրամընը արզ իտիյօր։ Տրւն Տէպրէ մէպուսընը Սատրազամ բաշա ալչէնտան չայանը նէֆրէթի պիր թազրմ իսնատաթը հավի օլտուղը անլաշլան պիր թազրիլի մէճլիսատ օգուտաբլըմազա գալզըշմաը իւվերինէ գօրան բէզալէթտէն վէ նիհայէթ մէճլիսին թաթիլինէ մազամը բիյասէթտէն լիւզում կէօրիւմէսինէն իլէրի կէլէն պիր թէէսիւրլե չու սաթըրլարը եազիյօրը, էմնրզքի օգուրսալարըմզ պու գաստար ալչալանլարը վէ քէնտիլէրինէ պիրմարտէ մէպուսլըգ չան ու չէրքինի տէ լէգէյէնլէրի խայր իլէ եաս իթմէյէճէլէր տիր։

Կէօպլերը հըրս ու զարազ էլէ պու գաստար ալումանլաթանլարտան պու մէլքէթ իշիւն արթըգ խայր ու խըտմէթ պէքլէնմէզ։ Պու հազիգաթը անլայան իթթիհատա վէ Թէրազգը Քըրգասը ազազ տրւն մէճլիստէն սօնրա են պէօյիւք համիյէթը վարմանիյէ՝ մէմլեքէթի պու մէճլիսատէ գուրթարմագ օլաճաղընը տիւնյինէյօրլար վէ պարի հէր պիրտէն խաթիքա խալէլմատ մէճլիս տաղլըրն տէյօրլար խալ։

Սեհիկազեթանընն «գօրգոզգարը մը» չըզյօր վէ պիր խարայի սիսյան» սերլէվհալը պէնտրտէն՝ «Վաթանը մուգատտէս պիր հարը խարիճի իլէ եարարանըրքէն էլ էլէ վերիպ վաթան եալաստնա չարէ պուլմադա չալըշաճագ օյան մէպուսլարըմը ամճագ պու մէճլէնին իհտաս

— 244 — ՆԱԲՕԼԷՕՆ ԹԱՐԻԽԻ

թիւիլերրի սերայընա թօպանըպ մրզաքէրէյէ տէվամ իտէպիլմիշ օլսալար, զաթէն թէթիքտէ պուլունարզարընտան, Պոնաբարթին թէապիրինի անլայըպ, իհթիմալ ապը մէնինէ տախի մուվաֆֆագ օլապիլիրլէր խի։ Գուտէմա մէճլիսինին Պոնաբարթէ մէյեալ պուլընմասը, Սիյէյէսի վէ Պոնաբարթը պու թէհլիքէսէն զուրթարմըշ ապը։)

Պոնաբարթ տախի քէնտի թարաֆընտան էլէն կէլէնի տիրկի իթմէյիպ հէր պիր իհթիաթէ բիյէթ իթմիշ իսի։ Մտօգուգունը ալայն մրալայը Սէպաստիանիյէ կէօնտէրիպ ալայն զիւ՝մինիպ անլամագ իսթէտի, պու ալայ տէօրթ եիւզ ալթընտան վէ ալթը եիւզ բիատէտէն մրբէթթիպ իսի, իչէրինտէ խայրճա եէնի եազըմը աէլիգանլըլար վար իսէ տէ, լազըրը Արգօլի վէ Բիվօլիյի կէօրմիւշ էսկի Իթալիա սօլթաթլարընտան պիմէր իսի։ Մրրալայ Սէպաստիանի, ալայընտան էմին օլսաբ մուհիպինճէ Պոնաբարթա խապէր վէրտի։ Երթէյիս կինինիւ Սէպաստիանի պու ալայը ալըպ, մույաեէնէ վէսիլէսի իլէ պիր ազընը Բէվօլիսիսին մէյտանընա վէ պիր ազընը Թիւիլերրի պաղչէլէրինէ սաֆֆը հարպ իւզրէ տիզոլքէտէն սօնրա քէնտիսի տախի իքի եիւզ ալթը իլէ կէլիպ Պոնաբարթն սաքին օլտուղը Շանթրէն սօզաղընընն իքի ազընը թուճաագ իսի։ Վէ հէր քիմ պու օսգաղա կիրէր իոէ սէրպէսթճէ սալը վէրիլիպ, ֆազաթ քիմսէյի տրշարը չըզարմամագ իւզրէ ասքէրէ թէնպին օլուճմը տիր։

Պոնաբարթ պաչգա ալայլարը մրալայլարընա վէ մուգատտէմա քէնտինի կէօրմէք իսթէյէն զապրթանընն քեաֆֆէսինէ խապէր պէրիպ, երթէսի սապան էրգէնճէ քէնտիլէրինի մուաեէնէ իտէճէյինի պիլտիրմիշ վէ պէօյլէ վազրթսըզ մուաեէնէյի տախի, ասլը եօգաան պիր եօլճուլըզ սէպէպ կէօսթէրմիշ իսի։ Պոնաբարթ օ վէճէլէ պիր

— 241 — ՆԱԲՕԼԷՕՆ ԹԱՐԻԽԻ

գօնսիլ մուատէթը մէզպուրէ զարֆընտա ճիւմնուրու մրբութագիրանէ իտարէ խտուպ, պիր տէ պիր զանուհնամէյի մէրքէյէ զալէմէ ալաճաղլար, վէ Պոնաբարթ Սիյէյէս վէ Բօժէր Տիւգօ իւչիւ տէ գօնսիլ նասպ օլաճաղլար իսի։ Թէրթիպաթը պու վէճինէ գարարլաշըրդատան սոնրա իրաաթը ֆիքիյէսինի տախի պաչգանա թէվզքքիր էյլէսիլէր։ Սիյէյէս գուտէմա էքսէրյէթինին քէնտի թարաֆտարը օլտուղընտան էմին իսի։ Իքի մէճլիս տախի ժուգագէնլէրին վէ Վաթանտաշլարընն պիր լգարը տէսթինտէն էօթէյէն պէհու գօրգմագտա օլտրգլարընտան, էն գաստէն պու գօրգու արթըրըլըպ հազիգաթէն նաս թարաֆընտան մէճլիսլէրէ սապզը վէճինէ պիր հիւճիմ կէօրինիյօր կիպի հավատիսլէր չըզարըլմաճաղ իսի։ Մէճլիսին մուհաֆազասընա մէմուր սլան գօմիսիոն ագալարը պիմիրին Սիյէյէսին պէնտէլէրի օլտրգլարընտան, պու գօրգուը վէսիլէ իսէրէք պէչինիզլեր մէճլիսինին Բարիզտէն գալարբրլըպ Սէն Գլու (Սէն Գլու, Բարիզին օրթասընտան կէչէն Սէն նէհրինին սոլ քէնարընտա, վէ Բարիզտէն իւչ սաաթ դատար ուզագտա պիր էսկի գասապա օլուպ, պուրատա վագթը իլէ գալտրնալ սէրայը օլան պիր էպնիչի ճէսիմէյի Ֆրանսզգ զրալարը, վէ Օրլեան տուղալարը թէղեին իսէրէք զրալ սէրայընա թանվիլ իմմիշլեր, վէ Սէն Գլու սէրայը թէսմիյէ օլունարագ հալա պապի տիր։ վէ պիր մրբիէրրին վէ ալէա եազ սէրայը տրը) սերայընա նազ օլընմասընը թէքլիֆ իսէճէլեր, վէ դանուհնամէ մրճիպինճէ տախի մէճլիսին պիր մանալտէն տիկէր մանալէ նազլինէ բուխսաթը օլտրգընտան, պու թէհպիր գանունա տախի մուղալիր կէլմէյէճէքտի։

Մէճլիսին Բարիզտէն էմինիյէթ վէ սէլամէթլէ Սէն

թարիխի պիր ֆէվէրանը սասպիյէթլէ էօյէ հալէր կէլօսթէրմիշլեր քի, պունա հազիգի վաթանբէրվէրլերին ալղամասը միմքին տէյիլ տիր։ ասասպա գապինէ պէօյլէ հիչ լիւզումսըզ վէ մանէսասզ պիր զէմանատա պիր մահիյէթը թէհտիտ իլէ օրթայա ատթարը պու մէսէլէնին իլերի կէթիրտիկի վահիմ նէթիյճէլերի թապիր իթմիշ վէ պունտան իսթիգպալ նամընա իւրքմիշ, թէյլերի իւրքէրմիշ մի՞ տիր, պունը թահմին իսէմէյիզ, իշթէ պու կիւն հեր քէս մէվճուտիյէթը էսասիյէի մրկիյէի մուհաֆազա զայրայլա իսարճի զարլեէրի ունութը, չինքի Ասպիսլ Համիտ այնը շարթարլա օյնամըշ օլտուղը օյունան ասբընը թէմամ 33 սէնէ խաթր ու խայալա կէլմէդ զէլէթէր, սէֆալէթլէր զահրարլա չէքէն վէ հալէա ունութատայան պու մրլքէթ —վազը օլմայաճագա պիրէ—եէնէ պէպէպ պիր տուղաղա տիւշմէք գօրգուսրլայա հէյճանատա ապը. տիւնեանընն հանկը մէմլէքէթինտէ կէօրիւմիշ տիր քի մրլքէթ հարպ իլէ օղրաշրրքէն մէպուսլար պիրպիրիյէ պօղազլաշընն, տիւն մէճլիս քէնտի հարաքէթիյէ քէնտիսինի մանէն թաթիլ իթմիշ օլտաը մը, իսթիհարա տօղրու պիր ատրմ ալմտատը մը՞. տիւն միլլէթին վէքիլէրի պիրպիրինէ իսկէմէյէ ալմտաղա զալզըշը, պու կիւն մէճլիսատ զուհուր իսէն պէօյէ պիր հալին եարընն վէքիլէրտէն միւվէքքիլէրե եայլըմասը մումքին տէյիլ մի՞. եա օ զէման, Ալլահ էսրիկէսին...

«Իպտամ»տան. «Մէսէլէնին էսասընա կէլինճէ, պու պիրի խայլիճէ տիւշիւնտրսի, Սատրազամ բաշանն տէպպէ օլորգլարը պիր հալտէն տօլայը ասանիւպ տօլաշարագ իշին քէնտիլէրինէ ինթիդալիթ տարիւտիկինէ հայրէթտէ գալարգ։ վագթլա Պէրաթ մէպուսը Իսմայիլ Բէյմ պէյ Սուլթան Համիտ իլանը Մէշրութիյէթ լիւզումընա տարր պիր լայիհա վէրմիշ, պու լայիհա հազրընտա Սատրազամ բաշա հազրէթլէրէրինին մուվաֆֆագ Խաանը մախլուս թարաֆընտան սորըլմըշ, մուշարիէյէ տէ մէմլեքէթտէ մուվաֆֆէթ ունութրլար պուլընտրընընտան տօլայը Մէշրութիյէթ իլանը միւնասիպ օլմայաճաղը բէյինտէ պուլընմըշ իսի։ Պու մութալիա չիմտի մահֆուզ իսի։ պունդն Հարպիյէնէզարէթինտէքի սանարգլարտան պլընըպ օգունմասը թաւէպ իսիրմիշ։ Մէշրէպտէն, մէսէքտէն պան օլընմագ, ամա էօյէ պիր թէքլիֆի, թազրիրի օգուսրը, հաթթա մէվզուը պան օլան միւթալէանամէ միւնասէրէճաթընա տա պիր ան էվվէլ վազրթ

գօնսիլ մուատէթը մէզպուրէ զարֆընտա ճիւմնուրու մրբութագիրանէ իտարէ խտուպ, պիր տէ պիր զանուհնամէյի միւքէյէ զալէմէ ալաճաղլար, վէ Պոնաբարթ Սիյէյէս վէ Բօժէր Տիւգօ իւչիւ տէ գօնսիլ նասպ օլաճաղլար իսի։ Թէրթիպաթը պու վէճինէ գարարլաշըրդատան սոնրա իրաաթը ֆիքիյէսինի տախի պաչգանա թէվզքքիր էյլէսիլէր։ Սիյէյէս գուտէմա էքսէրյէթինին քէնտի թարաֆտարը օլտուղընտան էմին իսի։ Իքի մէճլիս տախի ժուգագէնլէրին վէ Վաթանտաշլարընն պիր լգարը տէսթինտէն էօթէյէն պէհու գօրգմագտա օլտրգլարընտան, էն գաստէն պու գօրգու արթըրըլըպ հազիգաթէն նաս թարաֆընտան մէճլիսլէրէ սապզը վէճինէ պիր հիւճիմ կէօրինիյօր կիպի հավատիսլէր չըզարըլմաճաղ իսի։ Մէճլիսին մուհաֆազասընա մէմուր սլան գօմիսիոն ագալարը պիմիրին Սիյէյէսին պէնտէլէրի օլտրգլարընտան, պու գօրգուը վէսիլէ իսէրէք պէչինիզլեր մէճլիսինին Բարիզտէն գալարբրլըպ Սէն Գլու (Սէն Գլու, Բարիզին օրթասընտան կէչէն Սէն նէհրինին սոլ քէնարընտա, վէ Բարիզտէն իւչ սաաթ դատար ուզագտա պիր էսկի գասապա օլուպ, պուրատա վագթը իլէ գալտրնալ սէրայը օլան պիր էպնիչի ճէսիմէյի Ֆրանսզգ զրալարը, վէ Օրլեան տուղալարը թէղեին իսէրէք զրալ սէրայընա թանվիլ իմմիշլեր, վէ Սէն Գլու սէրայը թէսմիյէ օլունարագ հալա պապի տիր։ վէ պիր մրբիէրրին վէ ալէա եազ սէրայը տրը) սերայընա նազ օլընմասընը թէքլիֆ իսէճէլեր, վէ դանուհնամէ մրճիպինճէ տախի մէճլիսին պիր մանալտէն տիկէր մանալէ նազլինէ բուխսաթը օլտրգընտան, պու թէհպիր գանունա տախի մուղալիր կէլմէյէճէքտի։

Մէճլիսին Բարիզտէն էմինիյէթ վէ սէլամէթլէ Սէն

ՊՐՈՒՍԱՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Կաթողիկոս Խոթիխապընտա Էջմիածինտէ պուլընմակ վէ Խոթիխապա Իշխիրաք Իյլէմէք իւզրէ Թուրքիա առաջն. վիճակրը թարաֆընտան՝ Ռուսիատա թայէին օլանան մուրախասլար հազրընտա միւշարիթթ իրան օլընաճաղը անլաշըլմասը իւզրինէ, վիճակրմզ թարաֆընտան ռուհանի մուրախաս թայէին օլընմը օլան Տ. Եուսիկ վարդ. Զօհրապեանտան պիր մէքթուպ վիւրուտ իթմիշ իսի քի քէնֆիյէթի իսկպար իթմէքլէ վէքեալէթ խէմէյէճէյինի պիլտիրմիշ իսի։ Առաջն. Տեղապահ Տ. Վարդան վարդ. Գասպարեան իքի քազար իւսթ իւսթէ պու հազգա էհալիյէ մուէսսիր քարոզլար վերէրէք խարճանան նաչի մահալիմիզտէն կէրէք ռուհանի վէ

գանանիլ մուատէթը մէզպուրէ զարֆընտա ճիւմնուրու մրբութագիրանէ իտարէ խտուպ, պիր տէ պիր զանուհնամէյի միւքէյէ զալէմէ ալաճաղլար, վէ Պոնաբարթ Սիյէյէս վէ Բօժէր Տիւգօ իւչիւ տէ գանանիլ նասպ օլաճաղլար իսի։ Թէրթիպաթը պու վէճինէ գարարլաշըրդատան սոնրա իրաաթը ֆիքիյէսինի տախի պաչգանա թէվզքքիր էյլէսիլէր։ Սիյէյէս գուտէմա էքսէրյէթինին քէնտի թարաֆտարը օլտուղընտան էմին իսի։ Իքի մէճլիս տախի ժուգագէնլէրին վէ Վաթանտաշլարընն պիր լգարը տէսթինտէն էօթէյէն պէհու գօրգմագտա օլտրգլարընտան, էն գաստէն պու գօրգու արթըրըլըպ հազիգաթէն նաս թարաֆընտան մէճլիսլէրէ սապզը վէճինէ պիր հիւճիմ կէօրինիյօր կիպի հավատիսլէր չըզարըլմաճաղ իսի։ Մէճլիսին մուհաֆազասընա մէմուր սլան գօմիսիոն ագալարը պիմիրին Սիյէյէսին պէնտէլէրի օլտրգլարընտան, պու գօրգուը վէսիլէ իսէրէք պէչինիզլեր մէճլիսինին Բարիզտէն գալարբրլըպ Սէն Գլու (Սէն Գլու, Բարիզին օրթասընտան կէչէն Սէն նէհրինին սոլ քէնարընտա, վէ Բարիզտէն իւչ սաաթ դատար ուզագտա պիր էսկի գասապա օլուպ, պուրատա վագթը իլէ գալտրնալ սէրայը օլան պիր էպնիչի ճէսիմէյի Ֆրանսզգ զրալարը, վէ Օրլեան տուղալարը թէղեին իսէրէք զրալ սէրայընա թանվիլ իմմիշլեր, վէ Սէն Գլու սէրայը թէսմիյէ օլունարագ հալա պապի տիր։ վէ պիր մրբիէրրին վէ ալէա եազ սէրայը տրը) սերայընա նազ օլընմասընը թէքլիֆ իսէճէլեր, վէ դանուհնամէ մրճիպինճէ տախի մէճլիսին պիր մանալտէն տիկէր մանալէ նազլինէ բուխսաթը օլտրգընտան, պու թէհպիր գանունա տախի մուղալիր կէլմէյէճէքտի։

Մէճլիսին Բարիզտէն էմինիյէթ վէ սէլամէթլէ Սէն

յիր մէջթէպ մուլլիմլէրմէ 300 զրչ.-սան առն մաշ թախսա օլնմամըշ օլարը վէ Ազգ. մէջթէպի թէրբէճէ մուլլիմնէ նէյզէ 200 զրչ. թախսաթին իքթիքա օլընմաձաղը իթիրազէն պէյան իսկրալ, մէարիֆ մէմուրի պէ՝ մդգսարը մաշ վէ թախսխաթ Մէարիֆ նէզարէթի ճանլպնտէն թապուր սրնարդրը ճէվապէն պէյան պուլբարար։ Եա սէօյլէյիւլ եանսա անպայրսա եանլըշ եօր իսկ, եանլըշլն մէրքէզանէ սուսուր իթիպի մունագդաղ օլար։

§ Պիր գաչ կիւն էվվէլ, Կարմիր Խաչ որգանցրնա զայրրմագտա օլան Ամասիա եէիմէկլէրինէն Պրուսայա կէլուպ մէրքէս որգանցա հիլրտիքլէրինէն իւրինճի անէնքի ակվրէյսի օլմայ միւնասէպէթլէր, պիր այնի բուհանի իմրա գրլրնար։ Պու միւնասէպէթլէ՝ սրբանոց խարտարէսի թարաֆրնտան զէվաթը մասրուճէյէ ատ 400 գասար տուկէթնամէ կէտմէրրմիշ իսի. իմրայի այնի իլէ ուֆաղ պիր հանգէս թէրթիպլէնտէ 4 սաաէ էրքէք վէ 40 գրրգ գասար գասրն հաղրը իսիլէր, պունլար՝ տավէթէ իմապէթ իթմիշլէր իսի։ Պու խուսուս՝ ճալիպը սիգգամ օլար. տիմէք քի, պուրասա ուսմամի պիր հիսապտա «ելիւզատ պիր» էրքէք վէ գասրնլարընա նիսպէթէն «ծուտա պիր» էրքէք պուլրնրյար։ Պու հիսապ՝ չայանը խթիդրաա իսէ ատ, կիրմիչէ չայանը ըզարբաա օլապիլիր։

§ Կէչէն հաֆթա, Մրնասլրէն էրմէնի բարաղը մէրհասանանէյէ պա թէյէլրաֆ պիլտիրյար իսի քի, պիր Թիւրք արապտանրը Հայլ իսմրնտէ, անասան էօքսիլ 8-9 եարնտա պիր չօճուղը գանորբրաա պէրապէրինտէ Պրուսայա կէօթիրմիշ տիր։ Տեղապան Տ. Վարդան Վարդապետ, թէյէկրաֆը ալընմա՝ բօյնա տայրէսինէ կէնտէրէրէք, չօճուղը պուլարրմը վէ Մ. խալբա կէտնամէրմիշ տիր։ Էյէր, պու չօճուղ՝ պիր գաչ կիւն արատան կէչէրէք, պուլրմը օլա իսի. քիմ պիլիր, նէ գասար միւնագաա իսիլէնէք իսի. վէ հիվիյէթինի տէ «էբրան» իսգաթ իթմէք նէ՝ գասար կիւճ օլաձակ իսի։ ԹՂԹԱԿՑԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲԱԹԻՐԴԻՐ ճէֆտա Արշարունի Տ. Յովհաննէս Սքրն թասարը մէմուրիյէթինէ տարիր պանի Իրանէի Սէնիյէ սուսուր լթմայինտէն, պու կիւն Բաթիրվանդէյէ թէպլիր օլընճաղ արը։ Խան Ժողով պու կիւնքի իթթիմանտա, լաղը կէլէն թէրթիպաթը պիլիճրա, Բաթիրը միւչարիլէյի իսթիգպալէ կիտէնէք օլանլարը ինթիսապ էյէյէճէք տիր։

Իսկիտարտ Ս. Կարապետ քիլիսէսի Թաղ. Խորուրդը, Բաթիրվանդէյէ կիրմէսինէ արզու պէյան էյէմէր իսէ ատ, Բաթիրվը միւչարիլէյ պու խուսուստա վուգուս պուլաձաղ քիլիթէթէն տօրա Գէյտղունտան Բաթիրվանդէյէ ղիրմէյի մինասպվ էջրմիւր տիր։

Մինչ՚ Մէճլիսի ազալարը տավէթ ալընրը, Բաթիրը ճէֆտա ծնարին հուզարրնտա ուխ բէյմինի իյֆա խաչէճք տիր։

ԼՕՆՏՐԱ վէ Մանչէսթրտա մուվմ էրմէնիլէր Մէճլիսը Մէպուսան բէյսի Ամէնա Բրզա պէյէ թահրիրէն միւրաճաաթ իսէրէք, Ամասիոյտա վուգուպուլան զուլմարրը վէ էմնիյէթսիզլիյին, մէմարիքը էճէնէպիյէտ հուսուլէ կէթիրմիյի թէէսիրատն պանա էյէմիշլէր վէ պուտրն լրիտն պիր չարէ թէՀարրի օլընմասրնա լիզգամ կէօռթէրմիշլէր տիր։ Պու միւրաճաաթտան մագսատ մէսէլէնին Մէճլիսը Մէկուսանա չրգարբլամար տրը, հալպուքի նէ՝ միւթալիա մէպնի օլարդընը պիլէմէյօրը. Էրմէնի մէպուսլար տա պիրաքիա հիւքիւմէթը իճրահէյէ միւրաճաաթ իսիյօրյար։

Այարդըմրդ մարիսմթա կէօրէ, Տախիկէ նէզարէթի պու կիւնլրտէ էճէմիյէթէ պու մէսէլէյէ իլ մէղրալ օլրյար վէ Էրմէնիլէր իլէ մէսքիսն օյան վիլայէթլրտալ պաղր վալի միւէսարրրֆ վէ տիկէր մէմուրարրն թէպտիրի տախի թասավվուր օլընրյար։ Հաթթա էկր գասրալ իսէրսէ, տարրգ Գալսէրի միւթէսարրրֆը ձէմալ պէյին Մուշա կէմնաէրիյմէսի ալուչինկալէրի իսիսիրմիշ տիր։ Պէօյլէ պիր զարարրն նէ գասար իսապէթի օլաձաղը թարիֆէ հաճէթ սէյիլ տիր։ Մուշ Ռաաֆնարը Ներսէս Եպս.ն իշարրնա կէօրէ, Բէօր Հիւսէյին բաչա քէնտի ալէհէնէյէ միւսկլան հալտ էէզիյօր իմշ, մէշհուր Մուսա պէյ իլէ զարաաչը Գասրմ պէյ ատ քէօյլերի կէգիպ, Բիւրալէր պէհրնտէ պիր ֆիքրը ֆասիտ հուսուլինէ չալըշրյօրլար իմշ։ Պու հալլեր հէր վէհնէվ ճալիպը սիգգամ տրը։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ արագի մէսէլէսի հագդրնտա պունտան ագաէմ գալէմէ ալընան գանուն լայիհասրնը թէպգիգ իթմէք իչին Շուբայի Տէվլէթ ագաբնտան Մուսթաֆա պէյին թահտը բիրսանէրնտէ պիր գամիսօն թէչիլ օլընմը վէ տէվայիրտէն ագաար թայնի իսիլէրէք եարրն ագաը իթիմայա ասվէթ իսիյմշ տիր։ Պու գամիսօն պու մէսէլէ հագդրնտա գալէմէ ալընան գանուն լայիհալարրը կէօգռէն կէչիրէճէք վէ միւթալասրը պէյան էյէյէճէք տիր։ Դօխմօն բէյսի Մուսթաֆա պէյ Ղարպ թարապլուս վալիլիկնտէն իսլահաթբէրվէր պիր զաթ օլարը՝ խասաթ էյէմշ օլրրընտան պու մէսէլէնին տէ գանուն վէ տասէթ սաբրէսնտէ հալի իչին պիր թարիգ կէօսթէրէճէյի շիպէնսիգ տիր։

ԷԶՄԻԱՅԻՆԷ կէչէն բաղար էրթէսի կիւնինէ գասար 55 ինթիհասէը վիբրտա իսէրէք, Կարմրկոս ինթիհասպ օլընճաձ զաթ հագդրնտա միւզաքէրէյէ պաչամըլար տրը։ Կէլէճէք ճուման կիւնու իլք ինթիմա վուգու պուլաձաղ վէ 4 էսամէյի ճէտվէլ թանգիմ իսիլէճէք տիր։ Բաղար կիւնիս տէ Կարմրկոս վէ գանտտա թայնի իսիլէճէք տիր։ Պու մէսէլէ պէօյիւք իսթիրաֆլարա սէպէպ օլմուշ տրը, պիրա պա խուսուս Բրուսիատան կիտէն պիր գրամ ինթիհասաճրլար, Օրմանեան Ս. իչին իսրար իսիյօր, հալպուքի էքսէրիյէթ պունա մուխալէֆէթ իսիյօր։

ԵԱԳՐՆՏԱ. սէրպէսթ պրազրյաձաղ սիյասի մանքիսմէր իչինտէ Ատանա վարասբտան ասլայը մանքիսմ օլանլար տասի պունլարը իչտիրմիշ տիր։

ՊՕՏՐՈՒՄՍԻ. պունլանան մանպուսարրն հալը սէֆալէթի եապրմըշ իսի։ Պու քէրբէ Իզմիր կալէթարրնտա օգունարրնա կէօրէ, մանալի քիրիսէյէրինտէ Պօտրում մանպուսիրի իչին թապաղ կէպտրիլէրէք հալը օյան մէպղէն իրսալի գարարլաշըրրմը տրը։

ՐՈՒՍԻՈՒ Զարրնը իսմի օրմագ միւնասէպէթիյէ տիւն Բաթրիգ վէքիլի Տ. Ղեւոնդ Մ. Վ. Բուսա սէֆարէթնանէսինէ կիտէրէք, պէյանը թէպրիք էյէմիշ տիր։ Սէֆիր Բաթրիգ ինթիսարտան սօյայը տա պէյանը մէմնունիյէթ իսիէրէք, մէմուրիյէթի թասատիգ օլընարգան ասնրա թէպրիքէ կէյէճէյինի սէոյէմիշ տիր։

Տիւն ագշամ սէֆարէթխանէտ վէրիլէն զիսաֆէթատ էրմէնի միւթէպէրանրնտան պիր չօղ զէվաթ հաղրը պուլնմրյար սրը։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՆ իշար օլընարդրնա կէօրէ 1903ատ Սապահգիւրպեր գաթ, ինթիմէք թէյէպպիսնտէ պուլրնան Սամուէլ Կիւլզեան, պու չէրրէ սէրպէսթ պրազրմը տրը։ Ամէրիգա հիւքիւմէթի էրէյիճէ վազրթտան պէրու մանգուս օլարարը սէրպէսթ պրազպտրը կիպի. Կիւլզեան՝ մանպուսիյէթինին միւտէթինի իքմալ ինթիմէյ պիր սէնէսի գալմրյ իքէն քէնտիսի տէ պուտրպա տասիլ օլապիլմիշ տիր։

Ա.ԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ.— Հոգաբարձութիւնս ֆոտոկալուբեանց կը ծանուցանէ թէ՝ ողբացեալ Տիկին Արաէմ Մ. Արիեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հեռաւոր նուիրատուութիւններն եղած են ի նրպասս հիւանդանոցիս։

Տիկին Գանուշ և դուստր Սէթեան 2 օսմ. ոսկի, Տէր և Տիկին Արամ Սէթեան 2 օսմ. ոսկի, Տէր և Տիկին Գրիգոր Ֆնտպեան 1 օսմ. ոսկի։

Սոնեփան էֆէնտի Արիեան (ի Գահիրէ) 100 ֆրանգ, Տէր և Տիկին Սրմենակ Մ. Մանուկեան 2 օսմ. ոսկի, Տէր և Տիկին Միսաք Մկրեան 2 օսմ. ոսկի։ (ԿՆԻՒ)

ՆԵՎՍԱԼԸ ԷՐՄԷՆԵԱՆ

—∞—

ՆԱՀԱՆՁ ՍԷՆԷ 1912

Էրմէնիէ եաղը վէ թիւրքէճ իսլարէ իլէ պու սէրնամէ թահրիրնա պիր թագվիմ պու քէրբէ նէֆիս պիր սուրէթէ թավ ունէյը ալընմըշ տրը։ Էաէր կաղէթարմը միւտիրը մէսուլը Վարժապետեան էֆ. թարաֆրնտան միւզթէտիր էրպապը գալէմէն խսթիֆատէյի մէգալաթը իլէ թագվիմէ պու սէրնամէ ճէպտիլէն ճէպտիլէն ալընարակ գանտտարը պիր սուրաա նեպպիսնտէ գարար վէրիլմիշտիր։ Թէհրանտա թիւրքիանրն Ամասիոյտա գոյ օրտուլարընը սէֆէրտէր հալէ գոյմագտա օյտուղը սէոյլէնիյօր։ Թիւրք մէհաֆիլնտէն կէլէն մարիմաթ պու հավատխսի թէէյիւտ իտրյօր։ Իսկիտիրլէրէ վագր օյան միւլագաթլարընտա Թիւրք սիյասիյէի Ամասիոյտ Թիւրքլերին վաթանը հաղիգսի վէ քէնտիլէրինէ պու գրմանրն Թարպուս վէ հաթթա Մակեդոնիատան տանա պէօյիւք էհէմմիյէթի օրտուղնը սէոյլէյօրլար։ Իրանրն չլմայը զարարսինտէ Բուս ասքէրինն պուլրնմասը Թիւրք հուսուտար իչին պիր թէհտիտ օլմագ իւզրէ գապալ օյնրյար, վէ Իսկիտիէրա իլէ պիր եագընլրգ հուսուլի իչին պէօյիւք պիր բաղպէթ կէօսթէրիյօր։ Անլայրյօր քի, Թիւրքլեր Ղարպտա գալպ իթթիքլերինի Շարգտա թէկթիր իթմէք իսթէյօրլար։ Սիրբօմսի մէհաֆիլի ատ Թիւրքլերին կէօսթէրտիքլերի պու հաւէթը բուհիյէ Ակէմանիանրն Սթանպոլ ռէֆիրի Պառոն Մարչալը էէնի պիր մուվաֆֆագիյէթի օլմագ իւզրէ թէկգոր օյնրյար։

∴ Թէհէրանտան «Թայմզ»ա եաղընրյար։ «Իսկիտիէրա ալէյհնտէի պէյգոթա չիտէթլէ տէվամ իսիյմէնտէն ալոպը էյեվվմ Շիրազտա պուլրնան 200 Հինտի սիվարիսի պիւսպիթիւն էրզագրզ գալմը տրը։ Պինանէն ալէյհ պունդարրն կէչիմնի թէէմնն իչին թիճճար էլէրինտէի զանսրէլէրի ճէպրէն զապթ իթմէքտէն պաչգա պիր չարէ գալմամը տրը, Սամ. հուսուարնա եազն մէվզրարտա թօքանմը օյան Բուս վէ Օսմ. ասքէրի արասրնտա ան պէ ան պիր միւսատէմէ վուգուը բէք միւհիմ մէլ սարըյօր։ Բուսիա խարիճէյ նազրը Մ. Սազանոֆրն Բէթբէպուրկա ավտէթի իւզէրինէ Բուսիանրն Իրան հաղդրնտա տանա մէթանէթքեարանէ պիր սիյասէթ թապիպ իսիճէք զանն օլընրյար։ Բուս էմթասրնա գարը թաթպիգ իսիլէն պոյգօթնն ատրէճէի չիտէթինի չու վագտա կէօսթէրիյօր։ Մայէթիմտէ պունլանան խատէմէլերիմտէն պիրինն էվվնտ տիւն պաղը Իրանը գաբնլարը տասիլ օլարագ թէէսարրիրտա գոյուլարյար, էվտ Բուս չէքլերի օյան պիր բաչէթ պուլնսրընտան խամէթիրին գարբսընա պիր էլ սիլան ատարլար։»

ՀԻՆՏԻՍՏԱՆՅԱՆ ՇԱՆԼԻԹԱԼԷՐ

—∞—

«Թանարն Տէլի մուխպիրինտէն.

Տիւն (Դեկտ. 15) պուրասա ճէրչան իսէն պաղը մէրասիմ Տէլհիի բաթիթսթթ օլարագ իլան էյէմիշ իսի։ Իմբէրատօր իլէ իմբէրատօրիցա պէօյիւք պիր թարիխի էէմմիյէթի հացիզ օլան վէ Մանկօլյար զէմանընտա քէք պէօյիւք միէսսէսաթա զարարկաա պուլրնան Բիյ մէվզրընտա պու եէնի Տէլհիհին իլք թաշընը վաղ իթմիշլեր իսի։

Պու մէրասիմին ճէրչանը էմնասրնտա եէրլի բրէնսիբլէրէ Տուրպար մէճլիսինէն կէլէն մուրախասար տա հաղը իսիլէր« Հէնտիսթան նապար հիւքիմէթի Լօրտ Հարբինկ իրտա իթթիքի պրտա պիր նութդա 1868 անէսինտէն պէրու ալիշիսիրէն վէ նէհայէթ ան պաղը միւլանադաթ իլէ պուբայա նապլինէ գարար վէրիլէն բաթիթսթի մէսէլէսինին հաղ օյտուղը պէօյիւք պիսան մէնֆասէթը թէչրէն իսէրէք հիւքմտարտա ըէսմը գապտրի իսիֆա էթմիշ իսի։ Պունտան սոնրա Կուալպոր մահարաճարրն պու ասն հասիսէ մանանսիպէթիլէ Տէլհի չէհրինտէ պիր գրա—Իմբէրատօր հէյդէլի ինտա իթթիրկինի իմպար էյլէսի։ Պէչինճի ձօրճ եէնի բաթիթսթթին մագհարը լութֆը Իրանի օրմսը իչին պիր գաչ քէլիմէ իլէ խայր տուա իթթիքտէն սոնրա թաղ պիր ալթան չէկնի իլէ գոյտու, իբրինճի թաչ իսիբբարթրիցա թարաֆրնտան գոնդրյար։ Պու թաչյար իւգէրինտէ եաղընրը 15 Դեկտ. 911 քիլիմէտրէրի հէքք իսիրմիշ տիր։

Պունտան սոնրա իմբէրատօր մուխթէրիֆ վիլայէթլերէ մէնսուպ բօյնա վէ գապիթի հուզուրընա գապալ իսէրէք իչէրինտէն պագրյարընա միտալիար վէրտի. պու կիւն Պէչինճի ձօրճ պէօյիւք գարան ավարընա իչթիրաք իթմէք իւղրէ. Նէրօյա կիհիտիկի կիպի իմբէրատօրցա սա Ակրայա կիհիտի. հիւքմտարան հազարթը գէկտ. 29տա եանքիրբր մէվզրընտա պիրպիրիյլէ պուլըշաձալար տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԻՒՐՔԻԱ-ԻԹԱԼԻԱ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

—o—

ՆԷՆԷԹ ԲԱՆԱՐՆԵՐՆ ԻԼԹԻՄԱԹՈՄԸ

Իթալեան վահիլէրէրին չէր տախիլնտէ պուլրնան էրքէք վէ գասրն պաղը զապիթլերի վէ ասքէրտէն պտղրլարրը քէչի իչին գուրուսնա թէլէֆ էյլէմիքլերի անլարլրղրնտան, Նէչէթ բաչա թարաֆրնտան Իթալեան զօնանանրնա չու եօլտա պիր իւլթիմաթօմ թէպլիդ իթմիշ տիր։

«Թարաֆրնրդտան չէհր տախիլնտէ էհալիյէ զուլմ ու հազարէթ վուգու պուլտրդը թագտիրտէ պիր այ էվվէլ 8000է եազրն էյտէ իթմիկիմ էսիրլերին քեաֆֆէտինի գրլընման կէչրէճէյիմ։»

Պու իլթիմաթօմ իւզէրինէ չէհր տախիլնտէքի էհալիյէ գաթիէն պիր ֆէնալլգ իսիրմէսինի իչին Իթալեան զօնանանը թարաֆրնտան էմր վէրիլմիկի, կէճէլլերի պաղը գանվէլերին ալընմասընա տա մուսատէ իսիրտիկի, չիմտիկը անալին սիպքինէթտէ տէվամ իսիտիկի թարապլուտան պիլտիրիլյօր։

Սէյուտրն Մրսրուս իսնագը.— Գահիրէյէն Բրիթիր թէչկրաֆ ատանսընա պիլտիրիլյօր։ «Օսմ. հիւքիմէթի թարաֆրնտան Սէլումը մուվագգաֆէն Մրսրը Լինագը իւզէրինէ Մրսրը հիւքիմէթի արազիյի մէզքիւրէյի իշղալ իչին մզդարը քեաֆի ասքէր կէտատէրմը վէ քէֆիյէթէտէն Իթալիանրն Գահիրէտէքի բոլիթիկա մէմուրընը խապէրտար իսիմշ տիր։

Սէլում զըթատընրն Մրսրրա իլնագընա տտիր սասը օյան Իրատէի Սէնիյէ իւզէրինէ Իթալիատա պէօյիւք պիր ինֆիլալ հուսուլէ կէլմշ վէ Իթալիանլար ումում թարապլուսը Ղարպը իլնագ իսիմշ օրտուզարրընտան քէնտի մէմէքէթլերինին.» պիր բարչանրն նասրլ օյուզ տա Մրսրրա իլնագ խոլտիկինի սէօյէյօրլար։ Մարուֆ մուհարրիրլերտէն Զիրմէթինի Սրամբա կաղէթասընտա չէօյէ եազրյօր։ «Սէլում Պէնկաֆտէ պուլրնարը վէ Իթալիա տա Պէնկաղի իւզէրինտէ հաքիմէյէթը գաթիէյէսինի իլան իթթիկի ճէրնէթլէ Մրսրը վէ Իսկիտիէրրա՝ Զաթը Շահանէ թարաֆրնտան վուգու պուլան պէօյէ պիր հէտիյէյի նասրլ գապալ իսէպիկիր։ Պէնկաղի զըթատընրն գարարընա օյարագ Օսմ. Իթալիա մուհարէպէսի էմնասընտա Մրսրը հուսուտրնրն պէօյէմիթէմատի տէյիտիրիմէսինէյէ տէլալէթ իսէր։ Իսկիտիէրրա իսպէթիտա սէֆինէյէրիմիզին եարարը ապլոգանրն տանա կէրի չէքիմէսինի, չիմտիք Մրսրրա անա արազիյէ ատ թէչմիլ իսիրտիկինի սէօյէյէ։ Ապլօգա խարիթիպարտաքի հուսուտտա կէօրէ եարբլմշ օյտաղա պէրաբէր Իսկիտիէրա պու թալէպի գապալ իթմիրտի։ Պու կիւն ատ Զաթը Շահանէյէն լուֆթը իլէ Մրսրը հուսուտը Սէյլամ լիմանրնա գատտ ուգատրլրը։ Տարպու քի Զաթը Շահանէյնն պու արազիյէն պիր ատուճ թօքրաղ վէրմէկէ արզգ սէյանիյէթի եօգ տրը՞։ Իսկիտիէրրա Օսմ.—Իթալեան մուհարէպէսիսէն նասրլ վէ նէյէճէն պու գասար վասի պիր սուրէթատ իսթիֆատ էյլէյօր, պու կիւն Մէճլիսը Մէպուսանա չու հավատտա բէք զիյատէ մէվզուը պանա օլրյար իսի. Մ. Մարինիս պիւթիւն պու ասվալ պիր գաչ սէյնէ էվվէլ Իսկիտիէրրա իլէ Իթալիա արասրնտա ագա խրիկն վէ իլան օյընմասան պիր ատանատէնին նէթիյճէսի օյտուղընը պէյան իսիյօր իսի։ Էկէր պէօյէ պիր մուդավէլէ վար իսէ, էկէր Իթալիա Իսկիտիէրսանն Թարապլուստա պիթարաֆրրդընը թէէմին իսէճէկլէնէ մուգապիլ հուսուտան Մէլլօմա գասար թէմսիլինի գասալ իթմիշ իսէ, նասրլ վէ մէվզր անլաշրրը, էկէր Մ. Մարինիսին պէյանարը ասրրու իսէ, հիւքիմէթին պունը միւմքին մէրթէպէ սրբարթա թէէյիտ իսիրմէկսէ, պունտան հարը օյաձագ թէէսիր բէք մունիմ օյաձագ արը։ Զունքի Իսկիտիէրրանն Իթալիանրն պուլրնարը հայր հարպասն իսիրֆատէյէ չթապ իթթիկի անլաշրրաձագ արը։

«Սթանպոլ» կաղէթասը Սէլլամ լիմանը հագդրնտա եազարդը պիր ֆրգրատա տէյօր քի, «Սէլլամ քիւֆրը պիր լիման օյուպ էօթէէն պէրու միւնագասը պիր եէր տիր։ Մրսրը Խիվիէթի վագրրտա Մէհմէտ Ալի բաչայա վէրիլէն ֆէրման մուճիպնճէ Սէլլամն Մրսրրա ահիպէթնի իտտաա իթմէքտէ, Օսմ. հիւքիմէթի պունը բէտտ էյլէմէքտէ իսի։ Պապը Ալի պիր գաչ հաֆթա էվվէլ Սէլլամն մուվազդաթէն Մրսրրա իկազրնա գասար վէրմիշ տիր։

Օսմ. ատանսընրն պէյանրնա կէօրէ, Սէլլամտաքի թէլէկրաֆ մէրքէզի տախիլ ատղրու չէքիլտիկի կիպի ուֆաղ պիր միւֆրէզէ ատ ատնիի թէրք իթմիշ տիր։

Նայմ. 26տա պիր տիւման սէֆինէսինին իլգ ուէֆա օյարագ Սէլթ գասապսընը թարա թուրբգ պիր իքի խանէյի խարտպ իթթիկի Թարապլուսը Ղարպ գօմանտանլըղընտան մէրքիֆնէ պիլտիրիլմիշ տիր։

«Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ»ն էն.—Եէմէն Օսմ. գօմանտանլըղընտան ալընան մանիմաթա կէօրէ Իթալիանլար Եէմէն սէվահիլնտէ արքէր թարրանմասրդը հալտ, պէհանէ իթթիհալա սէվահիլը մէզքիւրէյի թարա թուրմը տրը, կէչէն ճուման կիւնի Իթալիանլար Մէխանրն չրմալինտէ պուլրնրգ միւտաֆէատան ատրի պիր ճամիտէ տուպար օգուշրրքէն թարա թուրմըշլար տրը։ 9 մարթու վէ պիր չօգ տա մէճրուհ վար տրը։ Պիր իպատէթխանէյէ եարբան պէյէլ պիր հիճուում մէմէնիյէթ վէ գանտտա մուղայիր տրը։»

Իթալիան մէնպաարրնտան վէրիլէն մալիմաթա կէօրէ. Զանդոր վահէսինի Իթալիան ասքէրի զապթ իթմիշ տիր։ Սթէֆանի ածանը տէյօր քի, «Զանդոր էէվալիսնէ ատղրու Իթալիանլար թարաֆրնտան մուհիմ քէչֆիյաթ իճրասընա պաչանմը տրը։ Զանդոր վահէսինտէ մանէվի գուվվէթլերինին զըրբլտրը ատիքեար օյան պիր գաչ սէքքէնէտէն պաչգա Իթալիանլար իւզէրինէ պիր գաչ էլ սիլան ատմը վէ պիմուզագէնէ ատաղրալմիշ օյան Արապ կրուբլարընտան պաչգա պիր մուգավէմէթէ բաաթ կէլմիշ տիր։ Վահէ տախիլնտէ իսիլէն Թէհարրիյաթտա Իթալիանլար պիր գաչ սիլան էլտէ իթմիշլեր տիր։ Հէվա ֆէնա օյուպ տէնիզ տալկալը տրը։ Արապ բէխլերինտէն 4 քիլի Իթալիանլարա զոնուշմագ արզու իսիտիքլերինտէն քէնտիլերի թարապլուսը Ղարպա կէթիրիմշլեր տիր։ Պրատրն թարաֆրարընտա քէչֆիյաթ իճրա իթմէքտէ օյան տիկէր պիր Իթալիան մուֆրէզէսի 400 քիլիք պիր Թիւրք մուֆրէզէսինէ բաաթ կէլիպ աէրնալ ատնշ աշմը վէ տիւշմանը կէրի չէքիլմէկէ մէճպուր իսիմշ տիր, Պէնկաղտէ սիւքիւն պէրաէվամ տրը։

Ֆրանսրդ մէհաֆիլնտէ հարը հաղրը Իթալիայա եվվէլճէ թահմինտէն բէկ զիյատէ մալ օյտուղը սէօյլէնիյօր. Իթալիա մալիյէ նաղդրընրն պէյանաթրնա էհէմմիյէթ վէրիլմէսինի կիպի սասրգ սէնէլէր ֆազա հասրլաթընրն մէսարիֆի թէէսիյէյէ եէրիչմէյէճէկի սէօյլէնիյօր. Իթալիա մուհարէպէսի էմնասընտա Մրսրը հուսուտրնրն պէօյէմիթէմատի տէյիտիրիմէսինէյէ տէլալէթ իսէր։ Իսկիտիէրրա իսպէթիտա սէֆինէյէրիմիզին եարարը ապլոգանրն տանա կէրի չէքիմէսինի, չիմտիք Մրսրրա անա արազիյէ ատ թէչմիլ իսիրտիկինի սէօյէյէ։ Ապլօգա խարիթիպարտաքի հուսուտտա կէօրէ եարբլմշ օյտաղա պէրաբէր Իսկիտիէրա պու թալէպի գապալ իթմիրտի։ Պու կիւն ատ Զաթը Շահանէյնն լուֆթը իլէ Մրսրը հուսուտը Սէյլամ լիմանրնա գատտ ուգատրլրը։ Տարպու քի Զաթը Շահանէյնն պու արազիյէն պիր ատուճ թօքրաղ վէրմէկէ արզգ սէյանիյէթի եօգ տրը՞։ Իսկիտիէրրա Օսմ.—Իթալեան

րըն միավսաէլեթինտէն էվվէլ Օսմ. օրտուկեանրնա հիւճում իսէճէքլէր տիր։

Գօնթ Էրէնթա՝ Վիէննա Օսմ. սէֆիրի Մավրօեէնի պէօյլէ իմրա իթիւիկի միւլազաթտա Թիւրքիանրն մէնֆաատը պիր ութիւաք չարէսինէն պուլրնմասրնը վէ պիր ան էվվէլ սուլհ ատա իտիմինանի իչմաղ իթիտրահկինի սէօյլէնիր տիր, պու միւլազաթտա Ավսթրիա վէ Ակէմանիանրն իթիւաքէրվէր տավրանմասը իչիւն իթալիա նէգտինտէ թէչէպիսասթա հագրը պուլրնորրնը տա իլավէ իթմիշ տիր։

Ավսթրիա իարիճիյէ նէդարէթինէն միւրէվվիճը էֆֆէտտը օյան «Փրէմանէպլաթ» սէյօր քի, հալը հարպտան նաչի իլերի կէլէն մուալագկէթի թ. երրիա տախիի անվանինէն վէ պիրլասաս Մակեդոնիա իլէ չրմաի Արնավուտլրդրն կէօսթէրմէսի միհթիմէլ օյան վախիմ ազրպէթլէրի թէապի իթիւիկի սրբատտա Պուլկարիսթան վէ Եունանիսթան հիւքիւմէթլէրինէն թապպիտէն արի մանէսի վէ Թիւրքմանրն ա՛րրայէթի Պայանդարատ թէհլիքէի դարբրդրդրդարրն մէնր վուդուր իչիւն պիր թէկմինատ տիր։»

ՀԱՐՊԻՑԷ վէ Պարիյէ նազրլարը տիւն միւնֆէրիսէն Մապէնի Հիւմայուն ազիմէթլէ թուլ միւտաէթ հուզուրը Շահանէսէտ պուլրնմրյար տրը։

Պու միւլազաթլարա դայէթլէ էհէմմիյէթ վէրիրմէքտէ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ. իմբէրաթօրընրն իամ կիւնիւ օյագ միւնասիպէթիյէ տիւն Ռուս սէֆարէթխանէսի քիւրսէսի իլէ Գարաթատաքի Այա Նիկօլա քիրիսէսինտէ այնի ըուհանի իյֆա օլմնմը վէ սէֆարէթխանէտէ պիր բէսմը գապուլ իմրա էտիլմը տիր։

Կէճէ տախի սէֆարէթխանէնին պէօյիւք սալօնրնտա թէրթիպ օլրնան սուարէտ վիւքէլա, այան վէ մէպուսան վէ խարիճիյէ մէմուրիյիններն պաղրլարը հազը պուլմնմը վէ էրթօղրու վէ Սթամպօլ եանրլարը վէ էճնէպի սէֆարէթ մայէթինէ մէմուր սէֆիրնէլէր զարրաղօլ իլէ տոնատրրմրշլար տրը։

Թարաֆը Շահանէտէն թէչրիֆաթ միւսիրի ճէնանի պէյ հազը պուլրնմը տրը։

Օ կիւն Գարատաղ գրայլրնրն տախի իամ կիւնիւ օյարզրնտան, Զաթը Շահանէ վէ հիւքիւմէթի Օսմանիյէ թարաֆրնտան Գարատաղ սէֆարէթխանէսինէ Ֆուատ պէյ կէօնտէրիլէրէք պէյանը թէպրիքաթի էտիրմը տիր։

ԻՐԱՆ մէնգուլ գանունրնրն միւզաքէրէսի Շուրայը տեվլէթէճ խիթամ պուլտրընտան, մազպաթասը Թանդիմ օլընարագ Սատարէթէ թագտիմ էտիրմը տիր։

Էսլիհա Նիզամնամէսի տախի Շուրայը մէղքիւրճէ իլամ էտիրմը տիր։

ՎԻԼԱՅԷԹԼԷՐԻՆԷ նահիյէ թէչքիլաթրնրն սուրէթի իթթասրնա տայիր գանուն լայիհասը թանզիմ էթմէք իւզրէ տախիլիյէ նէզարէթինտէ պիր գոմիսիոնը մասուս թէչքիլ օլընմը տրը։

ԹԱՇԻԱԼԱՐՏԱ. Էրմէնիլէրին առազի մեսէյիսի հազգրնտա գալէմէ ալինան գանուն լայիհասը իւզէրինէ, եէնիտէն թէտրզգաթտա պուլրնմագ իչիւն Շուրայը տեվլէթ ազասրնտան Մուսթաֆա Մուսթաֆա Քեմալ պաշայա գանունի գաբուլ էտիլմէյէ պարմասրնտա Թէքիրտաղ, Էտիրնէ, Գալիպոլի, Սարուխան, Ազրա, Սամսուն, Ինեբոլու, Սինոպ, Գանգրը, Գաստամոնու, Զոնգուլտաք, Գարասի, Ամասիա, Թոքաթ, Սեբաստիա, Ուզունյայլա, Գարահիսար, Գիւմիշխանէ, Բայբուրտ, Էրզրում, Էրզինջան, Մարաշ, Ուրֆա, Մարտին, Դիարբեքիր, Խարբերդ, Սիվաս, Յոզգատ, Ադանա, Քոնիա, Ֆէնէրբահչէ, Սալիհլի, Ալաշեհիր, Սարուխան, Գարասու, Ինեգոլ, Բիգա, Էսքիշեհիր, Սիրէնտ, Ուրֆա, Մարաշ

ՔԱՌԼԸՄԱՆ ՀԷՍԻՄ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՊԷՏ ՕՂԼՈՒ ՀԱՏՏԷԻ ՔԷՊԻՐՏԷ, ՖՐԱՆՍԸԶ ՍԷՖԱՐԷԹԽԱՆԷՍԻ ԳԱՐԾԸՍԸՆՏԱ

ՄԱՂԱԶԱՄԸԶԸ ԹԱՎՍԻՒԷ ՕՂՄԱՍԸ ՄԻԻՆՂԱՍԷՊԷԹԻՅԷ

Մաղազալաբրմըզրն թէվսիինէ պաշլանմըշ օլուպ, պու միւնասիպէթլէ տէվամրթէվէս սիւ միւտտէթինճէ, էմթիամըզրն թէմիլ մէվճուտը իւզէրինէ պէօյիւք թէնզիլաթ իլէ լիբիտասիօնա պաշլանմըշ տըր։

Իշ պու եէկեանէ ֆըրսաթտան միւշթէրիինի հիրամըմըզրն միւսթէֆիտ օղմալարը իչիւն տավէթ օգուններ

Մաղազալրզտա հազիր վէ սիբարբէ իւզերինճէ ճեհեզ թագմրարը իչիւն խուսուսի պիր մահեղ հիւսաս օլընմըշ տր։

ՖԻՑԱԹԼԱՐ ՐԷԳԱՊԷԹ ԴԱՊՈՒԼ ԷԹՄԷԶ ՏԷՐԵՁԷՏԷ ՈՒՌՈՒԶ ՏԸՐ։

ԳՕՍԹԻՄ թաեիօրլեր
Հեր ճեվ եուճտան բալթօլար
Քիւրֆեն վէ գասիֆեհեն
ՄԱՆԹՕԼԱՐ
Էճվալի չեհիս պլուզլար
Հեր ճեվ վէ պիչիմտէ
ՄԻՍՕԼԱՐ
Քիւրթսէն շարբլար վէ
ՄԱՆՇՕՆԼԱՐ
ԻԶ ԷԹԷՔԼԷՐ
Պիրինճի նէվ եուտման գումաշլար
ՆԷՎՐԻՍՈՄ ԳԱՏԻՖԷԼԷՐ
Հեր ճեվ չօրապլար
Հեր պօյ մենճիպլեր
ՄԱՐՕՔԷՆ ԵՇԵԱԼԱՐ

ԳԱՏԻՖԷԼ ՉԱՆԹԱԼԱՐ
Սուճտան պաբանիթլեր
Էճվալի չեհիս զօրսեիլալար
ՆԷՎՐԻՍՈՄ ՅԷՍԹՕՆԱԼԱՐ
Հեր ճեվ բեգզիճաբ
Պիբինճի ճեվ իբեէ
ԳՈՒՄԱՇԼԱՐ
Զօճուզլար իչիւն էլպիսեիեր
ԵՍԻՆՏԱՆ բալթօլար
Իբեէֆեհեն շարբլար
Գատընլարա մախսուս ՔԷզեինան
ՏԱՀԱ ՊԻՆ ՁԷՇԻՏ ԵՇԵԱ

ԴԱՏԸՆԼԱՐԱ մախսուս էճ կիւզել վէ ճահիսէ՝ շարգալար վէ մօտա հեեալարը իչիւն եէնի պիր ՇԻՊԿԷ աչընմըշ տր։

ԹՐՏԻԻԼ ՄԱՅԼ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ԳԱԲՏԱՆ Ֆինալէյին սիւվար օլարզը Ապրիլ քսանա - վաբօրը Ապր. դեկտ.ին 18 ինճի բ. էր. կիւնի Տէրսաատէթէ մեվաստէթի վէ դեկտ.ին 19.ինճը սալը կիւնիւ էօյլէճէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 3ում Տէրսաատէթէն Բիրէյէ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ մեվաստէթի խալէճէք տիր։

ԳԱԲՏԱՆ Վաչազլընին սիւվար օլարզը Ասուան քսանա-վաբօրը դեկ.ին 20 ինճի բէնչէնպէ կիւնիւ Սուբիա խաթթընատան Տէրսաատէթէ մեվասրլէթվէ դեկտ. 23 ճումաա էրթ. էօյլէնճէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 4ում Կէլիպօլու, Զանագ գալէ, Մրմարա, Իզմիր, Սալրզ, Բաասս, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թարապլուս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ-Սաիտ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարաքէթ խալէճէք տիր։

Վաբօրաա էլեքթրիք ղըյասը պուլմնաբզը կիպի, եէմէքլէր պէրլինճի նէվ օլուպ, սուճրա իւզէրինճէքի չարապլար տանի մէճճանէն վէրիլէճէք։

Պու պատէ զկյատէ թաֆսիլաթ ինթեյնէտէր Գալաթատա բընթրամ իւզէրինճէ Մէյմէնէթի խանընատաքի մէրքէզ ոճէնթէսի վէ եասսա Սթամպօլատա Վալիտէ Ռուլթան խանընատաքի չիպէյ միւրաճաաթ ինթիլի տիրլէր։

ԷՎԴԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆԷՆ.— Միւճէտատէն ինչա իսթիմէքտէ օլան Պաղչէ Գարու սրնատա ճէլալ պէյ խանը իթիատլընտարի պէրլինճի վագի խան լէ Սուլթան Համամըտատա չէշմէ ինթիատլընէ իքլինճի վագի խան թահթընատաքի տիւքեանալարը պէրապէր իճարա վէրիլէճէյինճէն իսթիճարընա թալիպ օլանլարըն բրօժէլէրինի կէօրմէք վէ տանա գիյատ մալիւմաթ ալմագ իւզրէ էվգաֆ նէզարէթի Էմլաք իսարէսինէ միւրաճաաթ ինթիլէրի։ 5—2

§ 4)0 քիլօ Հալէպ եաղը, 400) քիլօ Մըսըր բիրինճի։ Ղուրէպզը միւսլիմին խասխանէսի իչիւն սէնէի հալիչէ չուպաթը նիհայէթինէ գատար մըպահասընա լիւզում կէօրիւլէն պալատ մըզտարը մուհարբէր իսպիս Հալէպ եաղը իլէ Մըսըր բիրինճի միւնասասա գոնրլմըշ տըր։ չէհրը քեանուն էվվէլին 1)ընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ ինալէի էվվէլիյէսի վէ 12ինճի բազար էրթէսի կիւնիւտէ 100տէ 5 թէն գիտիմլա ինալէի գաթիէսի իճրա զըլընաճաղընատան ինթազնա թալիպ օլանարըն չէրսիթի միւնագասայը անլամագ վէ իչիրաք ինթիլաք իւզրէ 100տէ 10 նիսպէթմատէ բէյ ապչէսիի միւսթասրպէն իվպաֆ նէզարէթի լէվազիմ գալէմտէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունըր։ 3—3

ՎԻՆԼԸՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՑՆ

Սէրմայէսի 130,000,000 գուրօն.
Ինթիյաթ ապչէսի 39,000,000 »

Մէրքէզի իսարէսի Վիէննայա տըր։
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ չիպէսի ԳԱԼԱԹԱՅԱ ֆարաքէօյսէ, (ՍԹԱՆՊՈԼ վէ ՊԷՅՕՂԼԸՆՏԱ այրընա չիպէլէրի վար տըր)։

ՍԱՑԻՐ ՇԻՊԷԼԷՐ

Ակրամ, Օսրիկ, Պէյլից - Պէյլա, Պոզէն, Գրիւն, Բէչթա, Պիւսվէյա, Զէրնօվից, Ֆրիտէզ-Միսթէք, Կրաց, Լեսպրիւք, Գարլսպատ, Քլաժէնֆիւրթ, Քրաքով, Լէմպերգ, Մարիէնպատ, Մէրան, Բրյոն, Բրակ, Բրօսնից, Բրզամիլ, Սէն-Բոլցին, Թարնօվ, Թէպլից, Թէչէն, Վիլես վէ Նէսսաա։

ՎԻՆԼԸՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՑՆ պանդասը հէր նէվ պանդա մուամէլաթը իճրա էտէր։ Պիլասասա հիսապը ճարի իւզէրինճէ, վէ թանվիլաթ իլէ սէնէատաթը թիւճարիչ թէվանաթը մուգապիլինճէ ԱՎԱՆՍ վէրիր։

Հէր նէվ սէնէատաթը ՍԳՕՆԹՕ էտէր թիւրքիա վէ մէմալիքի էճնէպիյէնին պանդճա չէրլէրինէ չէքլէր, ինթիպար վէ էմր մէքթուպ վէ թէլեգրաֆքիաբը վէ մմալիքի էճնէպիէ իւզէրինճէ քէչիտ էտիլմիշ սէնէատաթը թիւճարիչ պէտէլիրինը թանվիլ էտէր։

ՀԷՐ ՆԷՎ